

Dē plagiō Prōserpinae

Prōserpina (Graecē Persephonē) in mýthologiā Rōmānā est vēris dea et Īnferōrum rēgīna, fīlia Cereris Iovisque et coniūnx Plūtōnis. Plūtō dēsīderiō Prōserpinae commōtus puellam raptāvit in Siciliā, nōn procul ā monte Aetnā, ubi fīlia Cereris in prātō herbōsō cum aliīs puellīs saltābat et cantābat. In agellō amoenō flōrēs Prōserpinam valdē dēlectābant. Plūtō, patruus puellae, procul sē occultābat, fīliam Cereris spectāvit et statim vehementer amāvit. Posteā terram aperuit et puellam ad Īnferōs abdūxit.

Cerēs fīliam ubīque quaeritābat, īrāta et perterrita, passīs capillīs per terrās errābat. Frūstrā agricolās, frūstrā lūnam et stellās rogābat: „Mōnstrābitis deae miserae viam ad fīliam?“ Sed neque agricolae, neque lūna, neque stellae puellam deae mōnstrāvērunt, quamobrem nōn herbae in prātīs erant, neque ūvae in vīneīs.

Tandem Prōserpina Iovis iussū ad mātrem remeāvit. Subitō per terrās herbae in prātīs, ūvae in vīneīs undique flōrēbant, quod nōn iam flēbant Cerēs et Prōserpina. Dea cum fīliā laetae erant, quamquam Prōserpina alterā annī parte in Īnferīs manēre dēbet, nam in captīvitātē ā Plūtōne mālī Pūnicī sēmīna cōnsūpsit.

Fābulam dē Prōserpinā inter aliōs auctōrēs Ovidius in *Metamorphōseōn* librō quīntō, et in *Fāstōrum* librō quārtō litterīs mandāvit. Carmen epicum *Dē raptū Prōserpinae* Claudius Claudīānus, ultimus poēta mýthologiae Rōmānae, scrīpsit.

Pozn.: *plagium*, *iī*, *n.* – únos; *dēsīderium Prōserpinae* – gen. předmětový; *commōtus*, *a*, *um* – podnícený; *aliī*, *aliae* – jiní, jiné; *agellus*, *ī*, *m.* – poličko; *amoenus*, *a*, *um* – synonymum k „*pulcher*“; *aperuī* = perfektum od „*aperiō*, *īre*“ (otvírat); *abdūxī* – perfektum od „*abdūcō*, *ere*“ (odvádět);

Ubīque – všude; *quamobrem* – a proto, kvůli tomu;

Iussū – na rozkaz; *quamquam* – ačkoli; *alter*, *era*, *erum* – druhý, další, jiný; *pars annī* – část roku; *captīvitās*, *ātis*, *f.* – zajetí; *mālum*, *ī*, *n.* – jablko; *Pūnicus*, *a*, *um* – punský; *sēmen*, *inis*, *n.* – semeno; *cōnsūpsī* = perfektum od „*cōnsūmō*, *ere*“ (jíst);

Metamorphōsēs, *eōn* (řec. gen. pl.), *f.* – Proměny, název Ovidiovy sbírky básní s mytologickými náměty; *Fāstī*, *ōrum*, *m.* – Kalendář, název Ovidiovy sbírky, v níž probírá římské svátky, jejich původ a pověsti s nimi spjaté; *carmen epicum* – epos; *dē raptū* – o únosu (*raptus* = 4. dekl.); *scrīpsī* = perfektum od „*scrībō*, *ere*“ (psát);

Pinxī = perfektum od „*pingō*, *ere*“ (malovat);

In pictūrā plagium Prōserpinae pinxit Lucas Giordano, pictor Neāpolitānus, circā annum 1685¹. Ubīque in terrā flōrēs iacent. Perterritae puellae, amīcae Prōserpinae, clāmant, nam Plūtō iam filiam Cereris vehementer tenet et ad Īnferōs properat.

¹ Čti: circā annum millēsimum sescentēsimum octōgēsimum quīntum.